

Chambre des Représentants**Kamer der Volksvertegenwoordigers**

N° II

2me session extraordinaire 1939SEANCE
du 5 septembre 19392de buitengewone zitting 1939VERGADERING
van 5 September 1939**PROJET DE LOI
relatif à la suppléance des notaires
en temps de guerre.****EXPOSE DES MOTIFS**

MESDAMES, MESSIEURS,

En cas de mobilisation, de nombreux notaires doivent rejoindre l'armée. De ce fait, des fonctions publiques indispensables à la vie de la nation demeurent privées de leurs titulaires.

Il apparaît donc nécessaire d'assurer, pendant la période de mobilisation de l'armée, la gestion des études dont les titulaires se trouvent, par l'effet de la mobilisation, dans l'impossibilité d'exercer leurs fonctions.

Le projet organise, à cette fin, la suppléance des notaires appelés ou rappelés sous les armes.

Dans le système du projet, le notaire suppléant remplit les fonctions notariales dans leur intégralité. Le notaire suppléant est soumis à toutes les règles qui s'appliquent aux notaires effectifs. Il est soumis à la même discipline et éventuellement aux mêmes sanctions.

Quant à la responsabilité notariale, le projet envisage deux hypothèses : ou bien le notaire a fait agréer un suppléant ou bien celui-ci a été désigné sans son intervention.

Dans le premier cas, le notaire effectif demeure responsable à l'égard des tiers de la gestion de celui qui le remplace. Dans la seconde alternative, le notaire suppléant demeure seul responsable.

Des dispositions analogues ont été mises en vigueur en France par les lois du 5 août 1914 et du 17 août 1915. La Fédération des Notaires belges s'en est inspirée ; elle a soumis au gouvernement un avant-projet qui a été élaboré par son comité d'étude et de législation. C'est cet avant-projet qui a servi de base au projet que le gouvernement soumet à vos délibérations.

*Le Ministre de la Justice,
E. SOUDAN.*

**WETSONTWERP
betreffende de plaatsvervanging van notarissen
in oorlogstijd.****MEMORIE VAN TOELICHTING**

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

In geval van mobilisatie moeten een groot aantal notarissen het leger vervoegen. Daaruit volgt dat openbare functies, die voor 's Lands bestaan onontbeerlijk zijn, niet meer door hen, die tot die functie werden benoemd, kunnen worden waargenomen.

Het blijkt dus noodig om, gedurende de periode van de mobilisatie van het leger, het beheer te verzekeren van de studies waarvan de titularissen, ten gevolge van de mobilisatie, zich in de onmogelijkheid bevinden hun ambt waar te nemen.

Met dat doel voorziet het ontwerp dat plaatsvervangers zullen kunnen worden aangeduid voor de notarissen die onder de wapens geroepen of teruggeroepen worden.

De bepalingen van het ontwerp brengen mede dat de plaatsvervangende notaris de notarieele functies in hun geheelen omvang vervult. De plaatsvervangende notaris is onderworpen aan al de regels die voor de werkelijke notarissen gelden. Hij is aan dezelfde discipline en in voorkomend geval aan dezelfde sancties onderworpen.

Wat de notarieele verantwoordelijkheid betreft, voorziet het ontwerp twee gevallen : of wel heeft de notaris een plaatsvervanger doen aannemen, of wel is deze plaatsvervanger zonder de tusschenkomst van den notaris aangeduid geworden.

In eerstbedoeld geval blijft de werkelijke notaris, ten opzichte van derden, verantwoordelijk voor het beheer van dengene die hem vervangt. In de tweede veronderstelling blijft de plaatsvervanger notaris alleen verantwoordelijk.

Bepalingen van denzelfden aard zijn in Frankrijk ingevoerd geworden door de wetten van 5 Augustus 1914 en van 17 Augustus 1915. De Federatie der Belgische Notarissen heeft zich door die bepalingen laten leiden ; zij heeft een voorontwerp van wet, dat door haar comité voor studie en wetgeving werd opgemaakt, aan de Regeering voorgelegd. Dat voorontwerp is het dat als basis heeft gediend bij het opmaken van het ontwerp dat de Regeering U ter behandeling voorlegt.

*De Minister van Justitie,
E. SOUDAN.*

PROJET DE LOI

LEOPOLD III,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT!

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de la Justice est chargé de présenter en Notre Nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE PREMIER.

Les notaires appelés ou rappelés sous les armes peuvent lorsque la mobilisation a été déclarée se faire *remplacer* pendant toute la durée de celle-ci.

Les suppléants sont choisis parmi les notaires en fonctions ou honoraires, les magistrats honoraires, les juges suppléants, les avocats ayant dix années d'inscription au tableau de l'Ordre et les clercs de notaires de nationalité belge en fonctions depuis cinq années au moins.

ART. 2.

Les suppléants sont agréés sur la proposition du notaire ou de son mandataire par le Président du tribunal de l'^{1^{re}} instance de l'arrondissement dans lequel le notaire a sa résidence.

Ils prêtent serment devant le Président de ce tribunal.

ART. 3.

Si le notaire n'a pas fait agréer un suppléant, ou si le suppléant désigné ne peut ou ne veut exercer ses fonctions, il peut être procédé par le tribunal, statuant en Chambre du Conseil, à la nomination d'un suppléant, dans les conditions ci-dessus déterminées, à la demande du Président de la Chambre des notaires, ou à son défaut, sur les réquisitions du ministère public.

ART. 4.

Pendant la durée de la suppléance, le notaire effectif ne peut plus exercer ses fonctions.

WETSONTWERP

LEOPOLD III,

Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL!

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Justitie is gelast in Onzen Naam, bij de Wetgevende Kamers, het wetsontwerp aan te bieden waarvan de inhoud volgt :

EERSTE ARTIKEL.

De notarissen die onder de wapens worden geroepen of teruggeroepen, kunnen zich, bij de afkondiging van de mobilisatie, laten *vervangen* tijdens gansch den duur van deze mobilisatie.

De plaatsvervangers worden gekozen onder de fungerende notarissen of de eere-notarissen, de eere-magistraten, de plaatsvervangende rechters, de advocaten die reeds tien jaar zijn ingeschreven op de tabel van de Orde en de notarisklerken van Belgische nationaliteit, die ten minste sedert vijf jaar in functie zijn.

ART. 2.

De plaatsvervangers worden, op de voordracht van den notaris of van zijn lasthebber, aangenomen door den Voorzitter van de rechbank van eersten aanleg van het arrondissement, waarin de notaris zijn standplaats heeft.

Zij leggen den eed af vóór den Voorzitter van die rechbank.

ART. 3.

Indien de notaris geen plaatsvervanger heeft doen aannemen, of indien de aangeduiden plaatsvervanger zijn functies niet kan of niet wil uitoefenen, kan door de rechbank, uitspraak doende in raadkamer, tot de benoeming, in de hooger aangeduiden voorwaarden, van een plaatsvervanger worden overgegaan op verzoek van den Voorzitter van de Kamer der Notarissen of, bij dezes ontstentenis, op de voorzetting van het openbaar ministerie.

ART. 4.

De werkelijke notaris mag, zolang hij een plaatsvervanger heeft, zijn ambt niet meer uitoefenen.

La suppléance prend fin soit de plein droit à la date de l'arrêté mettant l'armée sur pied de paix, soit par ordonnance du Président du tribunal, rendue sur la demande du notaire effectif.

Toutefois, en cas de décès du notaire effectif, le suppléant reste en fonction jusqu'à la nomination du successeur.

ART. 5.

Le notaire qui a fait agréer un suppléant est responsable à l'égard des tiers de la gestion de celui-ci. Il ne répond pas de la gestion du suppléant désigné par le tribunal.

ART. 6.

Les mandats de justice dont le notaire effectif était investi sont exécutés de plein droit et sans désignation nouvelle, par le suppléant.

Peut néanmoins, le Président du tribunal, à la requête de la partie la plus diligente et s'il existe des motifs sérieux, désigner un autre notaire effectif ou suppléant pour continuer l'exercice d'un mandat de justice.

Donné à Bruxelles, le 4 septembre 1939.

LEOPOLD

PAR LE ROI :

Le Ministre de la Justice,

E. SOUDAN.

De plaatsvervanging neemt een einde hetzij van rechtswege op den datum van het besluit waarbij het leger op vredesvoet wordt teruggebracht, hetzij bij een op het verzoek van den werkelijken notaris door den Voorzitter van de rechtbank verleend bevelschrift.

Evenwel, in geval van overlijden van den werkelijken notaris, blijft de plaatsvervanger in functie totdat een opvolger van den notaris is aangeduid.

ART. 5.

De notaris die een plaatsvervanger heeft doen aanstellen is, ten opzichte van derden, verantwoordelijk voor het beheer van den plaatsvervanger. Hij is niet verantwoordelijk voor het beheer van den plaatsvervanger die door de rechtbank is aangeduid geworden.

ART. 6.

De gerechtsbevelen die aan den werkelijken notaris werden opgedragen, worden van rechtswege en zonder nieuwe aanstelling, door den plaatsvervanger tenuitvoer-gelegd.

De Voorzitter van de rechtbank kan evenwel, op de vordering van de meest gereede partij, en indien er ernstige redenen vorhanden zijn, een anderen werkelijken of plaatsvervangenden notaris aanduiden om een gerechtsbevel verder ten uitvoer te leggen.

Gegeven te Brussel, 4 September 1939.

LEOPOLD

VAN 'S KONINGS WEGE :

De Minister van Justitie,

E. SOUDAN.